

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ. ๑๐๕/๒๕๕๖

สำนวนเลขที่ ๑๐/๒๘/๒๕๕๖ (มีมติครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๖ วันอังคารที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)

ประเภทสำนวน ทุจริตการเงิน

เรื่อง เจ้าหน้าที่ทุจริตเงินของทางราชการ

สรุปข้อเท็จจริง นาย ส. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๖ มีพฤติกรรมที่รับเงินจากผู้ประกอบกิจการแล้วไม่นำส่งเงินให้หน่วยงานและไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้ประกอบกิจการที่ได้ชำระเงินดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน ประกอบกับการที่นาย ส. ได้รายงานการจัดเก็บหนี้จากผู้ประกอบกิจการไม่ตรงตามความเป็นจริง จึงทำให้หน่วยงานได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐,๗๒๖.๓๐ บาท

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า การกระทำของนาย ส. เป็นการกระทำโดยจงใจและทำให้หน่วยงานเสียหายอย่างร้ายแรง จึงให้นาย ส. ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดจำนวน ๑,๒๐๐,๗๒๖.๓๐ บาท ส่วนกรณีหนี้ที่ไม่มีหลักฐาน หากหน่วยงานดำเนินคดีเรียกเงินค้างชำระคืนได้ก็ให้หักส่วนความรับผิดของ นาย ส. ออกไป ส่วนนาย น. ตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีการเงิน ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของนาย ส. ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ของนาย น. ยังไม่ได้กระทำไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ประเด็นที่พิจารณา มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่งตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ นาย ส. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๖ มีหน้าที่จัดเก็บเงินจากผู้ประกอบกิจการแล้วไม่นำส่งเงินให้กับหน่วยงาน กลับเบียดบังเงินดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตน เป็นเหตุให้หน่วยงานได้รับความเสียหาย โดยแบ่งเป็นหนี้ที่มีหลักฐานการรับเงิน ตามใบสำคัญจ่าย ใบแจ้งหนี้ และบันทึกรับสภาพหนี้ เป็นเงินจำนวน ๑,๐๐๙,๒๐๐.๕๙ บาท และหนี้ที่ไม่มีหลักฐานการรับเงินจำนวน ๑๙๑,๕๒๕.๗๑ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐,๗๒๖.๓๐ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. นาย ส. ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ๖ มีหน้าที่ในการออกใบแจ้งหนี้ จัดเก็บเงินรายรับของหน่วยงาน ได้แก่ เงินค่าเช่า เงินค่าใช้สถานที่ เป็นต้น รวมทั้งมีหน้าที่ในการออกใบเสร็จรับเงินรวบรวมรายได้และหักค่าใช้จ่ายให้ตรงกับเอกสาร นาย ส. ได้จัดเก็บเงินจากผู้ประกอบกิจการ โดยแบ่งเป็นหนี้ที่มีหลักฐานการรับเงินตามใบสำคัญจ่าย ใบแจ้งหนี้ และบันทึกรับสภาพหนี้ เป็นเงินจำนวน ๑,๐๐๙,๒๐๐.๕๙ บาท และหนี้ที่ไม่มีหลักฐานการรับเงิน เป็นเงินจำนวน ๑๙๑,๕๒๕.๗๑ บาท โดยนาย ส. รับเงินจากผู้ประกอบกิจการแล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงินให้ผู้ประกอบกิจการที่ได้ชำระเงินไว้เป็นหลักฐานและไม่นำส่งเงินให้หน่วยงาน ซึ่งนาย ส. ได้รายงานการจัดเก็บหนี้จากผู้ประกอบกิจการ ไม่ตรงตามความเป็นจริง เนื่องจากหน่วยงานมีหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมาก จึงยากแก่การตรวจสอบว่ามีการรับเงินจากผู้ประกอบกิจการครบถ้วนแล้วหรือไม่ นาย ส. จึงอาศัยโอกาสเบียดบังเงินจำนวนดังกล่าวไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน เป็นเหตุให้หน่วยงานได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐,๗๒๖.๓๐ บาท พฤติการณ์และการกระทำของนาย ส. ดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการอาศัยโอกาสในการ

ปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย กรณีเป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้หน่วยงานได้รับความเสียหาย จึงให้นาย ส. รับผิดชอบใช้เงินคืนให้แก่ทางราชการเต็มจำนวน ๑,๒๐๐,๗๒๖.๓๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. นาย น. ตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีการเงิน มีหน้าที่ในการตรวจสอบรายรับ - รายจ่าย บันทึกบัญชีรับ - จ่าย ลงสมุดบัญชีแต่ละราย และจัดทำใบรับ - จ่าย และเงินฝากประจำวัน และในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของนาย ส. มีหน้าที่ควบคุมดูแลและตรวจสอบให้นาย ส. ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อบังคับหน่วยงาน ว่าด้วยการรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ และข้อบังคับหน่วยงาน ว่าด้วย การทำงานของพนักงาน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่นาย ส. กลับปล่อยปละละเลยมิได้ทำการควบคุมดูแล การปฏิบัติงานของนาย ส. ซึ่งมีหน้าที่จัดเก็บเงินรายรับให้นำเงินที่จัดเก็บส่งหน่วยงานให้ถูกต้องครบถ้วน เนื่องจากหน่วยงานมีหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมาก นาย น. ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบด้านรายรับ จึงสมควร ต้องติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานของนาย ส. อย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหาย แต่นาย ส. หาได้กระทำไม่ จึงเป็นช่องทางให้ นาย ส. กระทำการเบียดบังเงินของทางราชการไปได้โดยง่าย ประกอบกับ ข้อเท็จจริงปรากฏว่านาย ส. ได้นำเงินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวต่อเนื่องหลายครั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านาย น. มิได้ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของนาย ส. ซึ่งเป็น ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเพียงพอ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้หน่วยงานได้รับความเสียหาย จึงให้นาย น. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของค่าเสียหาย ๑,๒๐๐,๗๒๖.๓๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๖๐๐,๓๖๓.๑๕ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. ผู้จัดการหน่วยงาน ซึ่งดำรงตำแหน่งในแต่ละช่วงเวลาประกอบด้วย นาย ว. นาย ม. และนาย ก. ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ของนาย ส. มีหน้าที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้เป็นไปตามระเบียบ ของทางราชการ แต่นาย ว. นาย ม. และนาย ก. กลับปล่อยปละละเลยมิได้กำกับดูแลการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านจัดเก็บเงินรายรับ เนื่องจากหน่วยงานมีหนี้ค้างชำระเป็นจำนวนมาก จึงสมควรวาง มาตรการควบคุมเพื่อตรวจสอบการชำระหนี้และหนี้ค้างเพื่อป้องกันความเสียหายแก่หน่วยงาน แต่ไม่ปรากฏ ข้อเท็จจริงว่าบุคคลดังกล่าวได้กระทำแต่อย่างใด จึงเป็นช่องทางให้นาย ส. กระทำการเบียดบังเงินของทางราชการไป ได้โดยง่าย ประกอบกับข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ส. ได้นำเงินของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวต่อเนื่อง หลายครั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลดังกล่าวมิได้กำกับดูแลการปฏิบัติงาน ของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเพียงพอ พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้หน่วยงานได้รับความเสียหายจึงให้นาย ว. นาย ม. และ นาย ก. รับผิดชอบใช้ในอัตราร้อยละ ๕๐ ของ ค่าเสียหาย ๑,๒๐๐,๗๒๖.๓๐ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๖๐๐,๓๖๓.๑๕ บาท โดยให้รับผิดชอบที่แต่ละคน ดำรงตำแหน่งในแต่ละช่วงเวลาที่เกิดความเสียหาย ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

หากหน่วยงานได้รับชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากนาย ส. เมื่อนำมารวมกับจำนวนเงินที่นาย น. นาย ว. นาย ม. และนาย ก. ได้ชดใช้ไว้เกินจำนวนความเสียหาย ก็ให้คืนเงินส่วนที่รับชำระไว้เกินให้แก่ นาย น. นาย ว. นาย ม. และนาย ก. ตามสัดส่วนแห่งความรับผิดและที่ได้รับชำระไว้ของแต่ละคนต่อไป

อนึ่ง เนื่องจากการสอบสวนเรื่องนี้มิได้สอบปากคำนาย ว. นาย ม. และนาย ก. จึงขอให้ หน่วยงานให้โอกาสนาย ว. นาย ม. และนาย ก. ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน อย่างเพียงพอและเป็นธรรมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และหากปรากฏข้อเท็จจริง

หรือพยานหลักฐานใด ที่จะทำให้ความเห็นของกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงไป ก็ให้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลัง
พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ผู้ย่อ	นางมนัญญา รัชแก้วกรพินธุ์	นิติกร
ผู้ตรวจ	๑. นายทรงฤทธิ์ วัฒนะเวชศักดิ์	หัวหน้าฝ่าย
	๒. นางพรทิพย์ บันไดเพชร	ผอ.ตพ ๓

